

1879, saa det er muligt, at Tallene kunne blive lidt anderledes nu. Det andet Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds reiste, var, om Kjøbenhavns Befæstning vilde være en Betingelse for en Alliance. Det Første, nemlig at det ikke var en Betingelse for Neutralisering, var han fuldstændig paa det Reene med, og det glæder mig, at han udtalte det saa bestemt, det var kun, at det kunde være en god Begyndelse dertil, det er noget Andet, men derimod mente han, at Kjøbenhavns Befæstning var den første Betingelse for en Alliance. Jeg skal dertil sige, at der egentlig kun er to Alliancer, som der nærmest kan være Tale om; ogsaa deri er jeg enig med det ærede Medlem. Den ene er mod Syd med Tydskland. Der tror jeg rigtig nok, at vi skulle vogte os for at slutte Forbund, saalænge vi ikke forud ere nøiere sammenknyttede med de to nordiske Riger; ellers tror jeg, at der er visse Fare for bundne dermed; men have vi forinden knyttet os fastere til de to andre nordiske Riger, tror jeg, at Tydskland er det naturlige Forbund, vi have mod Syd. Skulle vi imidlertid gjøre Noget for at afværge, at vi skulle blive drevne til Forbund med Tydskland, saa tror jeg, at det netop lettest gjøres ved, at vi søge en neutraliseret Tilværelse, thi da er Fristelsen for Tydskland borte, men ville vi unddrage os for den deri liggende Fare, kunne vi ikke gjøre daarligere end at befæste Kjøbenhavn. I den Henseende tror jeg, at en æret Forfatter, der har skrevet Meget i Bladene og ogsaa Pjecer, har Ret, naar han siger, at befæste vi Kjøbenhavn, er det nærmest med en Alliance med Tydskland for Die, og det er nærmest under en saadan Alliance, at Kjøbenhavns Befæstning har sin Betydning. Et Forsvarsforbund med Sverig-Norge vilde jeg finde meget ønskelig og ogsaa naturligt, men paa den naturligt Maade kommer det netop i Forbindelse med ikke Danmarks, men hele Nordens Neutralisering. Jeg tror, at det vilde være lettere at opnaa de tre nordiske Rigers samtidige Neutralisering end Danmarks alene, thi naar Saadant skal opnaas, skal det være i Stormagternes Interesse, og de tage ikke saameget Hensyn til den enkelte Stat, men det er deres Interesse, at der er fri Gjenneførsel gennem Borten til Østersøen i Tilfælde baade af Krig og Fred, men vi eie jo kun Bredden paa den ene Side, men Sverig og tilbølgelig Norge Kysten paa den anden Side. Det skal vel derfor helst være i Forening, at vi søge at opnaa den neutraliserede Stilling. Det er ogsaa bekendt, at dette Spørgsmaal, Spørgsmaalet om Sverigs Neutralisering, er stærkt oppe netop i disse Dage i

Stockholm; det er der et Spørgsmaal, der trænger alle andre Spørgsmaal til Side, og der holdes der Møder dels i Hovedstaden, dels omkring paa Landet, hvor denne Sag drøftes. Norge maa naturligvis følge Sverig i den Henseende. Jeg siger maa, men jeg vil hellere sige vil, thi jeg nærer ingen Tvivl om, at Norge vil føle, at det er dets egen Interesse. Om end Norges Velggenhed er noget affides, har Landet sin store Betydning paa Grund af dets isfrie Havne, som ellers let kunde være en Fristelse for Rusland, som der da ogsaa tidligere har været Tale om. Hvis man f. Ex. vil gjenneingaa Finnmarks Historie, vil man finde, at Rusland tidt har fastet sine Dine paa Norges isfrie Havne, og derfor er det i Europas Interesse, at Norge faa selv om de to andre nordiske Riger blive erklærede for neutrale. Siger man nu, at denne Garanti ikke betyder Meget, saa vil jeg bemærke, at det kan man jo ogsaa sige om enhver Lov, at den kan krænktes, og at den bliver krænktes. Konsekvensen af den Talemaade, at en Neutralisering betyder Ingenting, er det Samme, som det vil være at sige: Lad os ophæve Straffelovens Paragraf om Tyveri; Jolk stjæle jo alligevel og stjæle hver Dag! Men derfor kan jo dog Loven godt have sin moralske Betydning; man maa blot ikke tro, at man kan undlade at udvikle sit Forsvarsvæsen, det er noget Andet. Straffeloven vedbliver at være den samme, men bliver Retssikkerheden stor, sker der mange Tyverier i en Egn, er det i sin Orden, at man sørger for stærkere Laase for sin Dør; det er Noget, der ligefrem maa følge af Tidssomstændighederne.

Der er et Spørgsmaal, jeg til Slutning skal bringe i Forbindelse med Tanken om særlig Danmarks Neutralisering, det er Forholdet til Sønderjylland. Man har tidligere fremsat denne Tanke. Det er navnlig det ærede Medlem fra Helsingør (Thomsen), som i Mødet i Folkethinget den 12te December 1875 sagde, at vi maatte vide, for hvilket Omraade vi krævede Neutralisering, og man skulde derfor først have Pragerfredens § 5 opfyldt. Denne Paragraf er desværre bleven slettet senere, og jeg tror ikke, man skal gjøre sig nogen Forhaabning om, at den vil kunne leve op igjen, at vi ville faae Sønderjylland tilbage gennem en Afstemning. Vilde vi da kunne faae det paa en anden Maade, ville vi da kunne faae det ved Vaabenmagt? Det tror jeg ikke, at der er Noget, der for Alvor mener. Man har vel engang imellem sagt — jeg har truffet saadanne Udtalelser af og til i danske Blade — at vi ikke maa samle hele vor Kraft paa